

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-2024|024-392)

Betreffende het ontwerp van ontwikkelingsplan voor het elektrische net dat door de distributienetbeheerder werd voorgesteld voor de periode 2025-2029.

Opgesteld op basis van artikelen 12 en 30bis van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

24/10/2024

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	3
2	Onderzoek van de overeenstemming van de rapportering van projecten in het OP met het wettelijke kader en met de huidige uitdagingen.....	5
2.1	Context.....	5
2.2	Onderzoek van de overeenstemming van het OP met de bepalingen van de ordonnantie....	5
3	Proces voor uitwerking van de ontwikkelingsplannen.....	10
3.1	Openbare raadpleging.....	10
3.2	Inhoud van de opmerkingen van BRUGEL en de antwoorden van SIBELGA.....	11
4	Onderzoek van de geschiktheid van voorgestelde projecten.....	13
4.1	De huidige bevoorradingscapaciteit.....	13
4.2	De bevoorradingskwaliteit.....	13
4.3	Evolutie van het assetmanagementbeleid.....	14
4.3.1	'No regret'-aanpak voorgesteld door SIBELGA.....	14
4.3.2	400V-beleid.....	15
4.3.3	Gebruik van flexibiliteit.....	15
4.3.4	Slim net.....	15
4.4	Onderzoek van de voorgestelde investeringsprojecten.....	16
4.4.1	Identificatie van de hoofdposten.....	17
4.4.2	Onderzoek van de geplande hoeveelheden.....	18
4.4.3	Begrotingsanalyse.....	20
5	Conclusies.....	22

Lijst van de illustraties

Figuur 1: Opsplitsing van het investeringsbedrag in het elektriciteitsnet per hoofdpost voor het jaar 2025.....	17
Figuur 2: Opsplitsing van het investeringsbedrag in het elektriciteitsnet per hoofdpost voor de periode 2025-2029.....	17
Figuur 3: plaatsing van LS-kabels en -lijnen (kilometers).....	18
Figuur 4: plaatsing van HS-kabels en -lijnen (kilometers).....	19
Figuur 5: installatie van LS-meters.....	19
Figuur 6: aantal LS-aansluitingen.....	19
Figuur 7: uitsplitsing van wijzigingen tussen wat gerealiseerd is in 2023 en de begroting van 2025 per hoofdpost.....	20
Figuur 8: overzicht en prognoses van de investeringsbedragen.....	21
Figuur 9: schattingen van de kosten van investeringen per activacategorie voor 2025-2029 vergeleken met de kosten van investeringen in 2023.....	21

I Juridische grondslag

Artikel 12 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna 'de elektriciteitsordonnantie' genoemd, voorziet het volgende:

"§ 1. De netbeheerders stellen, elk voor wat hen betreft, een ontwikkelingsplan op om de veiligheid, de betrouwbaarheid, de regelmaat en de kwaliteit van de bevoorrading op het net waarvan zij respectievelijk het beheer verzekeren, te garanderen met inachtneming van het leefmilieu en de energie-efficiëntie, volgens de procedures voorzien in § 3.

Brugel kan het model voor de voorgestelde ontwikkelingsplannen nader bepalen. Het ontwikkelingsplan bevat ten minste volgende gegevens:

[...]

§ 2. Het ontwikkelingsplan, opgesteld door de regionale transmissienetbeheerder, heeft betrekking op een periode van tien jaar; het wordt om de twee jaar aangepast voor de volgende zeven jaren, volgens de procedure vastgesteld in paragrafen 2bis en 3. Voor 31 mei van elk jaar bezorgt de gewestelijke transmissienetbeheerder Brugel een verslag van de staat van uitvoering van het ontwikkelingsplan. Brugel stelt een modelverslag op. Het ontwikkelingsplan, opgesteld door de distributienetbeheerder, heeft betrekking tot een periode van vijf jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de volgende vijf jaren, volgens de procedure vastgesteld in § 30.

§ 2bis. Elke netbeheerder be vraagt de betrokken administraties, de feitelijke of potentiële gebruikers van het net en de Raad over het ontwerp van het ontwikkelingsplan. Daartoe wordt hen een ge vulgariseerde versie van het ontwerp van het ontwikkelingsplan overgemaakt. De distributienetbeheerder raadpleegt ook de transmissienetbeheerder.

De netbeheerders publiceren een raadplegingsverslag en het ontwerp van het ontwikkelingsplan.

§ 3. Elke netbeheerder bezorgt aan Brugel zijn voorstel van ontwikkelingsplan en een raadplegingsverslag voor 15 juni van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar waarop het plan betrekking heeft.

Brugel deelt de netbeheerder ten laatste op 15 juli van hetzelfde jaar zijn opmerkingen en verzoeken tot wijzigingen van het ontwerp van het ontwikkelingsplan mee.

De netbeheerder werkt op basis van de opmerkingen en verzoeken tot wijziging van Brugel zijn definitief ontwerp van ontwikkelingsplan en een gemotiveerd antwoord op de opmerkingen en verzoeken van Brugel uit en bezorgt dit aan Brugel voor 15 september van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar waarop het plan betrekking heeft.

Brugel maakt ten laatste op 30 oktober van hetzelfde jaar het definitief ontwerpplan ter goedkeuring over aan de Regering, samen met zijn advies en het door de netbeheerders opgestelde gemotiveerd antwoord op de opmerkingen en verzoeken van Brugel en het raadplegingsverslag. Voor zijn advies gaat Brugel met name na of de investeringen die voorzien zijn in dit ontwerpplan alle investeringsbehoeften dekken die tijdens de raadpleging zijn opgetekend en of dit plan overeenkomt met het tienjarige netontwikkelingsplan dat de gehele Europese Unie dekt. Het houdt eveneens rekening met de relatie tussen de elektriciteits- en de gasmarkt.

Als de Regering op 31 december van hetzelfde jaar geen beslissing genomen heeft en de documenten wel degelijk aan het Parlement tegen ten laatste 30 oktober van hetzelfde jaar overgemaakt zijn, wordt het definitief ontwerp van het ontwikkelingsplan als goedgekeurd geacht. Brugel houdt toezicht op en evalueert de uitvoering van deze ontwikkelingsplannen.

Brugel kan, in het belang van de gebruikers en rekening houdend met milieucriteria, de netbeheerder aanmanen om in zijn ontwikkelingsplan bepaalde alternatieve of aanvullende investeringen te bestuderen. Die studies worden uitgevoerd binnen een termijn die verenigbaar is met de termijnen voor de goedkeuring van de in de vorige alinea vermelde ontwikkelingsplannen."

Met het huidige advies voldoen we aan die verplichting.

2 Onderzoek van de overeenstemming van de rapportering van projecten in het OP met het wettelijke kader en met de huidige uitdagingen

2.1 Context

Dit advies komt op een moment dat de tariefperiode verandert, van de tariefperiode 2020-2024 naar de tariefperiode 2025-2029, en dat er een verandering is in de tariefmethodologie voor de financiering van de activiteiten van SIBELGA. Tijdens de periode 2020-2024 was de methodologie gebaseerd op een model dat bekendstaat als “Cost+” met een controle achteraf en een financiering op basis van de gedane investeringen, terwijl de nieuwe methodologie 2025-2029 gebaseerd is op een model dat bekendstaat als “Revenue Cap” en is ontworpen om een grotere stimulans te bieden door enerzijds financiering te bieden voor activiteiten die voortvloeien uit het historische beheer voor assetmanagement van het netwerk (bekend als “Business As Usual”) door middel van een budget dat vooraf is berekend vóór het begin van de periode, en anderzijds aanvullende financiering voor projecten en extra investeringen die nodig zijn in het kader van de energietransitie voor de integratie van nieuwe toepassingen (elektrische voertuigen, warmtepompen, gedecentraliseerde productie enzovoort).

BRUGEL grijpt deze gelegenheid aan om het kader van de ontwikkelingsplannen te ontwikkelen, met als doel mogelijk te maken: een tariefonderzoek voor de toekomstige analyse van de extra kosten in het kader van de nieuwe tariefmethodologie, een strengere opvolging van het beleid voor assetmanagement om de opportuniteit van de projecten te onderzoeken en de ontwikkeling van het net beter te evalueren en een onderzoek naar de opportuniteit van het gebruik van de lokale flexibiliteitsmarkt in overeenstemming met de bepalingen van de elektriciteitsordonnantie en de Europese richtlijnen met betrekking tot de voorrang van energie-efficiëntie in de ontwikkeling van de netten.

In deze context heeft BRUGEL het ontwerp onderzocht van het ontwikkelingsplan voor het elektrisch net dat door SIBELGA is voorgesteld voor de periode 2025-2029.

2.2 Onderzoek van de overeenstemming van het OP met de bepalingen van de ordonnantie

Voor wat betreft de beschrijving van de investeringsprojecten:

Overeenkomstig artikel 12, § 1 van de voornoemde elektriciteitsordonnantie moet het OP de volgende minimuminformatie bevatten:

- Een gedetailleerde beschrijving van de bestaande infrastructuur, van haar verouderde staat en van haar gebruiksgraad,
- de belangrijkste infrastructuren die moeten worden aangelegd of gemoderniseerd tijdens de door dat plan gedekte jaren,
- Een schatting van de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de gedecentraliseerde productie, maatregelen van energie-efficiëntie en de ontwikkeling van de elektrische mobiliteit.

Rekening houdend met de huidige context, die gekenmerkt wordt door de geleidelijke komst van nieuwe flexibele belastingen op het distributienet (elektrische voertuigen, batterijen,

warmtepompen enzovoort), is het duidelijk dat de beschrijving van de investeringsprojecten in de ontwikkelingsplannen moet worden herzien om aan deze vereisten te voldoen. In dit kader heeft BRUGEL aan SIBELGA gevraagd om zijn investeringsprojecten onder te verdelen in drie categorieën (uitbreiding, vervanging en versterking). Immers:

- De identificatie van de vervangingsinvesteringen zorgt voor een correcte opvolging van de investeringen wanneer die nodig zijn wegens de verouderde staat en de gebruiksgraad;
- De identificatie van de versterkingsinvesteringen zorgt voor een correcte opvolging van de investeringen wanneer die nodig zijn om de komst van nieuwe belastingen (elektrische voertuigen ...) en productie te garanderen. Bovendien is deze identificatie ook noodzakelijk om twee andere vereisten van artikel 12, § 1, 11° en 12° van de Elektriciteitsordonnantie te kunnen uitvoeren voor zover het gaat om de informatie die nodig is om te beoordelen of alternatieven voor de investeringen, zoals flexibiliteitsdiensten, niet mogelijk zijn of om nieuwe capaciteiten op te vangen. De toename van het aantal laadpunten en de overheveling van gebruik naar elektriciteit leiden bijvoorbeeld tot behoeften aan versterking van het net om aan de vraag te voldoen. De energietransitie moet daarom sowieso gepaard gaan met een nauwkeurige identificatie van de behoeften in het net, die ofwel moeten worden opgevangen door een versterking van het net of door alternatieve maatregelen. Bovenal moeten ze voorzienbaar zijn en moet erop worden geanticipeerd. Om dit te bereiken moet deze inspanning om de versterkingsinvesteringen te identificeren worden opgenomen in het Ontwikkelingsplan.
- De identificatie van de uitbreidingsinvesteringen zorgt voor een correcte opvolging van de investeringen die nodig zijn voor de nieuwe aansluitingen van de afnemers.

Bovendien bepaalt artikel 12, §1, punt 8, van de elektriciteitsverordening dat het OP informatie moet bevatten over de status van studies, projecten en implementaties van slimme netten. In dat opzicht is BRUGEL, overeenkomstig artikel 30bis, §2, 32° van de elektriciteitsordonnantie, belast met de volgende opdracht: [...] *"de prestaties van de distributienetbeheerder met betrekking tot de ontwikkeling van een slim net dat energie-efficiëntie en de integratie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen bevordert controleren en evalueren, aan de hand van een beperkt aantal indicatoren, en om de twee jaar een nationaal rapport publiceren met aanbevelingen"*.

Een nieuwe classificatie van de investeringen maakt het dus niet alleen mogelijk om indicatoren voor het monitoren van slimme netten te implementeren, zoals voorzien door de Regering, maar moet de regulator ook in staat stellen om de ontwikkeling van een slim net te controleren en te evalueren. Tot de indicatoren die de prestaties van de DNB bij de ontwikkeling van een slim net meten, behoren immers de indicatoren die de veranderingen meten in de versterkings- en vervangingsgraad van het net, aangezien het slimme net tot doel heeft de investeringen in capaciteit uit te stellen of te beperken door flexibiliteitsdiensten te activeren.

Deze nieuwe classificatie en indeling in categorieën van de investeringen is ook noodzakelijk met het oog op de milieuverplichtingen die worden opgelegd door de Elektriciteitsordonnantie en de Europese wetgeving.

Eenzijds schrijft artikel 7 van de Elektriciteitsordonnantie voor dat de DNB *"moet voorzien bij de planning van de ontwikkeling van het distributienet in maatregelen en de verwerving van diensten die nodig zijn om de efficiëntie van het beheer en de ontwikkeling van het distributienet te verbeteren en de behoefte aan modernisering of vervanging van de elektrische capaciteit op een kosteneffectieve manier te verminderen. De verwerving van deze diensten, met inbegrip van flexibiliteitsdiensten, wordt uitgevoerd overeenkomstig transparante, niet-discriminerende en op de marktregels gebaseerde procedures, tenzij Brugel heeft vastgesteld dat de verwerving van deze diensten niet op een kostenefficiënte manier kan worden uitgevoerd of waarschijnlijk zal leiden tot ernstige marktverstoringen of verhoogde congestie."*

Bovendien voorziet het Technisch reglement in een mechanisme waarmee de DNB kan worden vrijgesteld van deze verplichting om flexibiliteitsdiensten te gebruiken wanneer wordt vastgesteld dat deze diensten niet op een kosteneffectieve manier kunnen worden verworven.

Uit bovenstaande bepalingen volgt bijgevolg dat:

- De DNB relevante informatie moet verstrekken bij het opstellen van het Ontwikkelingsplan over de noodzaak om de elektrische capaciteit te verbeteren of te vervangen. Deze informatie moet wel een duidelijk onderscheid maken tussen vervangings-, versterkings- en uitbreidingsinvesteringen;
- De regulator deze relevante informatie zal gebruiken om in voorkomend geval te beoordelen of het wenselijk is om gebruik te maken van de alternatieve oplossingen die door de Elektriciteitsordonnantie worden gepromoot. Op basis van de informatie die momenteel in het OP wordt verstrekt, kan deze evaluatie niet worden gemaakt.

Anderzijds heeft richtlijn 2023/1791 betreffende energie-efficiëntie het energie-efficiëntie-eerstbeginsel ingevoerd in de planningsprocessen om de verbetering van de energie-efficiëntie te stimuleren. De DNB moet dus rekening houden met dit principe, meer bepaald wanneer hij scenario's uitwerkt voor uitbreiding van de energie-infrastructuur. Zo bepaalt artikel 27, § 1 als volgt: *"de nationale energiereguleringsinstanties passen het energie-efficiëntie-eerstbeginsel overeenkomstig artikel 3 van deze richtlijn toe bij de uitvoering van de in Richtlijn 2009/73/EG en Richtlijn (EU) 2019/944 omschreven taken met betrekking tot hun beslissingen betreffende het beheer van gas- en elektriciteitsinfrastructuur, waaronder hun beslissingen over nettarieven. Naast het energie-efficiëntie-eerstbeginsel kunnen de nationale energiereguleringsinstanties rekening houden met kostenefficiëntie, systeemefficiëntie en voorzieningszekerheid, en marktintegratie, met inachtneming van de klimaatdoelstellingen van de Unie en duurzaamheid, zoals vastgelegd in artikel 18 van Verordening (EU) 2019/943 en in artikel 13 van Verordening (EG) nr. 715/2009."*

Bovendien bepaalt § 2 van datzelfde artikel als volgt: *"De lidstaten zorgen ervoor dat de beheerders van transmissie- en distributiesystemen voor gas en elektriciteit het energie-efficiëntie-eerstbeginsel overeenkomstig artikel 3 van deze richtlijn toepassen in hun besluiten inzake netplanning, netontwikkeling en investeringen. De nationale reguleringsinstanties of andere aangewezen nationale instanties verifiëren of de door transmissiesysteembeheerders en distributiesysteembeheerders gebruikte methoden alternatieven in de kostenbatenanalyse beoordelen en rekening houden met de bredere voordelen van energie-efficiëntieoplossingen, flexibiliteit aan de vraagzijde en investeringen in activa die bijdragen tot klimaatmitigatie. De nationale reguleringsinstanties en andere aangewezen instanties verifiëren ook de toepassing van het energie-efficiëntie-eerstbeginsel door de transmissiesysteembeheerders of distributiesysteembeheerders bij de goedkeuring, verificatie of monitoring van hun projecten en netontwikkelingsplannen uit hoofde van artikel 22 van Richtlijn 2009/73/EG en artikel 32, lid 3, en artikel 51 van Richtlijn (EU) 2019/944. De nationale regulerende instanties kunnen methoden en richtsnoeren verstrekken voor de beoordeling van alternatieven in de kosten-batenanalyse, in nauwe samenwerking met de transmissie- en distributiesysteembeheerders, die belangrijke technische deskundigheid kunnen delen."*

Hieruit volgt dat de Regering, in haar rol als goedkeurder, en de regulator, in zijn rol als adviseur en toezichthouder op de uitvoering van het OP, moeten beschikken over de minimale informatie betreffende het netontwikkelingsbeleid die hen in staat stelt om de methodes te onderzoeken die de DNB gebruikt om de mogelijke opties te beoordelen die rekening houden met de voordelen van flexibiliteit van de vraag en oplossingen die de energie-efficiëntie bevorderen. Om dit onderzoek te kunnen uitvoeren, moet BRUGEL over informatie beschikken over de noodzaak om het net te versterken en over gebruiksgraad ervan.

Het doel is om BRUGEL te voorzien van indicatoren om:

- Op basis van historische gegevens over de ontwikkeling van het versterkings- en vervangingsbeleid de impact te beoordelen van de transformatie van het net in een slim net, met name wat betreft de optimalisatie van fysieke investeringen (kabels en transformatoren).
- Op basis van gegevens over de beschikbare capaciteitsreserves op de MS- en LS-netten, de vereisten identificeren voor het opvangen van productiecapaciteit en nieuwe belastingen (in het bijzonder oplaadpunten) en het potentieel onderzoeken voor alternatieve oplossingen voor investeringen in netversterking voor de periode 2025-2029.
- Op basis van een schatting van de evolutie in de gebruiksduur of -graad van lokale netten de opvangcapaciteit voor nieuw gebruik identificeren.

Het model van het OP moet dus worden herzien om BRUGEL in staat te stellen de overeenstemming tussen de investeringen en projecten en de dossiers waarin bijkomende kosten worden gevraagd, te identificeren en een gepast onderzoek uit te voeren in zijn advies over de ontwikkelingsplannen.

Daartoe hebben BRUGEL en SIBELGA een aantal raadplegingen gehouden, aan het einde waarvan BRUGEL op 04 april 2024 beslissing 266¹ heeft genomen voor de opmaak van een nieuw model van de ontwikkelingsplannen. Nadat SIBELGA echter op 22 april 2024 een klacht tot herziening had ingediend tegen beslissing 266, heeft BRUGEL de klacht van SIBELGA ontvankelijk geacht en, rekening houdend met de door SIBELGA aangevoerde argumenten, beslissing 276² genomen, waarbij beslissing 266 werd ingetrokken en werd voorzien in het nemen van een nieuwe beslissing die nieuwe eisen zal preciseren.

Anderzijds moet er worden vermeld dat de structuur van het model van de ontwikkelingsplannen 2025-2029 aanzienlijk is gewijzigd ten opzichte van het vorige ontwikkelingsplannen, als gevolg van de maandenlange besprekingen tussen BRUGEL en SIBELGA.

BRUGEL stelt vast dat de presentatie van investeringen in het huidige model niet beantwoordt aan de behoeften voor onderzoek zoals hierboven uiteengezet.

Met betrekking tot de presentatie van de resultaten van de uitrolprojecten van de slimme meters:

Artikel 12, §1, 8°, 13° en 14° van de ordonnantie bepaalt dat het ontwikkelingsplan minstens gegevens moet bevatten met betrekking tot "*de stand van de studies, projecten en implementaties [...] van slimme meters*", "*een gedetailleerde beschrijving van de modaliteiten voor de uitrol van slimme meters met toepassing van artikel 26octies*", "*een financiële evaluatie met betrekking tot de geplande modaliteiten voor de uitrol van slimme meters en de daarmee samenhangende informaticaontwikkelingen*".

Hoewel het OP 2025-2029 elementen van het plan voor de uitrol van slimme meters bevat (voornamelijk: een korte paragraaf over het wettelijke kader in punt 2.3.5.5, de geraamde hoeveelheden in punt 2.4.6.4, de raming van de totale kosten van digitale meters, dus niet gericht

¹ Beslissing 266 <https://www.brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2024/nl/BESLISSING-266-MODEL-OP-DNB.pdf>.

² Beslissing 276 <https://brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2024/nl/BESLISSING-276-HERZIENING-OPMAAK-MODEL-OP.pdf>.

in het uitrolplan), stelt BRUGEL vast dat het huidige model niet volledig beantwoordt aan de hierboven uiteengezette minimumvereisten inzake inhoud. Het OP moet een opvolging inhouden op de implementatie van slimme meters, de uitrolprocedures uiteenzetten en een specifieke financiële beoordeling van het uitrolplan en de samenhangende informaticaontwikkelingen bevatten.

BRUGEL merkt op dat het OP niet volledig beantwoordt aan de rapporteringsvereisten voor slimme meters en vraagt daarom aan SIBELGA om het opvolgingsplan van het stappenplan voor de uitrol van slimme meters bij het OP te voegen.

3 Proces voor uitwerking van de ontwikkelingsplannen

Op 17 juni 2024 heeft SIBELGA aan BRUGEL een ontwerp van voorlopig OP voor de periode 2025-2029 meegedeeld, dat het voorwerp uitmaakte van een openbare raadpleging die liep van 17 mei tot 17 juni 2024, samen met een verslag met een samenvatting van de reacties die tijdens de raadpleging werden ontvangen.

De voorlopige opmerkingen en vragen van BRUGEL werden op 17 juli 2024 aan SIBELGA meegedeeld.

Niettemin wenst BRUGEL twee opmerkingen te maken in verband met de procedure en de inhoud die is ingevoerd door artikel 12 van de elektriciteitsordonnantie:

- Zoals uitgelegd in het vorige contextuele punt, werkt BRUGEL aan de invoering van een nieuw stramien dat van toepassing zal zijn op het volgende OP, met als doel om rekening te houden met de nieuwe elementen aangebracht door de recentste wijziging van de ordonnantie en om de samenhang en de overeenkomst van de inlichtingen met de eisen van de nieuwe tariefmethodologie voor de periode 2025-2029 te verzekeren.
- Wat zijn advies betreft, is BRUGEL van mening dat de regering rekening moet houden met de hieronder geformuleerde en uiteengezette wijzigingsverzoeken en in voorkomend geval moet motiveren waarom ze daarvan afwijkt, overeenkomstig arrest nr. 105/2023 van het Grondwettelijk Hof.

3.1 Openbare raadpleging

De openbare raadpleging vond dus plaats van 17 mei tot 17 juni 2024. Bij deze gelegenheid werd het ontwikkelingsplan volledig herzien om te voldoen aan de verplichting waarin de ordonnantie voorziet en die bepaalt dat de raadpleging zich moet richten op een 'gepopulariseerde' versie van het ontwerpplan. In tegenstelling tot vorig jaar heeft SIBELGA een volledige en begrijpelijke versie van het plan geleverd.

Het document werd beschikbaar gesteld op de website van SIBELGA, samen met een videoanimatie die een samenvatting geeft van de toestand van de netten, de verwachte uitdagingen en de oplossingen die worden overwogen om ze aan te gaan. SIBELGA communiceerde ook over de openbare enquête via sociale netwerken en het tijdschrift Energiguide/Energids. Ondanks de inspanningen op het vlak van communicatie heeft SIBELGA heel weinig opmerkingen en vragen ontvangen via het online formulier.

SIBELGA ging daarbij ook over tot de raadpleging van de betreffende besturen, de werkelijke of potentiële gebruikers van het net, van de Raad (van de gebruikers), overeenkomstig de bepaling ingeschreven in artikel 12 §2bis van de elektriciteitsordonnantie. Op vraag van de Raad van Gebruikers van elektriciteit en gas nam SIBELGA deel aan de speciale zitting van de Raad over het voorgestelde ontwikkelingsplan. De Raad en Leefmilieu Brussel hebben een advies gegeven over het voorgestelde ontwikkelingsplan van SIBELGA.

Het verslag van de raadpleging benadrukt voornamelijk de volgende ontvangen reacties:

- Er zijn waardevolle inspanningen geleverd om de teksten uit te leggen en te verduidelijken, maar dit is nog altijd niet voldoende voor het grote publiek;
- De gegronde en voorzichtige 'no regret'-investeringsaanpak van SIBELGA;
- Twijfels over de gebruikte prognoses voor het aantal elektrische voertuigen tegen 2035;

- De noodzaak om het werk van de taskforce over de toekomst van warmte/koudebehoefte in het BHG te integreren;
- De uitnodiging aan SIBELGA om een ambitieus milieubeleid verder te ontwikkelen op basis van bekende goede praktijken in het BHG.

Leefmilieu Brussel heeft ook voorgesteld om het contextgedeelte aan te vullen met verwijzingen naar de huidige of toekomstige wetgevende teksten inzake energietransitie, en heeft gevraagd om de roadmap voor slimme netten als bijlage bij het OP te voegen zodra die beschikbaar is.

In tegenstelling tot vorig jaar, gaat SIBELGA niet punt voor punt in op de opmerkingen, met gedetailleerde antwoorden die haar huidige investeringsbeleid verdedigen. BRUGEL heeft echter vastgesteld dat SIBELGA de versie die voor de openbare raadpleging werd ingediend, heeft aangevuld met een paragraaf over de werkzaamheden van de gewestelijke taskforce voor de vereisten inzake verwarming/koeling.

Tijdens de uitwerking van de twee vorige ontwikkelingsplannen had SIBELGA, om een rechtstreeks en efficiënt onderzoek van de tijdens de openbare raadpleging ontvangen reacties mogelijk te maken, op vraag van BRUGEL de gedetailleerde antwoorden overgemaakt die als bijlage bij het raadplegingsverslag waren gevoegd. BRUGEL betreurt het feit dat SIBELGA geen gedetailleerde reacties op het OP 2025-2029 geeft in een bijlage bij het verslag van de openbare raadpleging, wat de efficiëntie waarmee BRUGEL informatie verwerkt, vermindert en het publiek niet toelaat om te zien dat er rekening werd gehouden met de reacties.

In zijn advies van vorig jaar heeft BRUGEL aan SIBELGA gevraagd om bijzondere aandacht te besteden aan de volledige beschrijving van de hypothesen die de context van de ontwikkelingsplannen bepalen. BRUGEL stelt vast dat SIBELGA grote inspanningen heeft geleverd om aan deze vraag te voldoen, maar ook dat het openbaar onderzoek de deelnemers in staat heeft gesteld om verbeterpunten aan te geven.

BRUGEL vraagt SIBELGA dan ook om de antwoorden op de opmerkingen tijdens het openbaar onderzoek bij te voegen om de transparantie van de reacties op de openbare raadpleging in het volgende OP nog te verbeteren.

BRUGEL herinnert SIBELGA er ook aan om het raadplegingsverslag openbaar te maken, bijvoorbeeld door het op haar website te publiceren.

3.2 Inhoud van de opmerkingen van BRUGEL en de antwoorden van SIBELGA

Overeenkomstig de procedure van artikel 12, § 3 van de elektriciteitsordonnantie heeft BRUGEL op 17 juli 2024 een lijst met vragen gestuurd waarop SIBELGA uitvoerig heeft geantwoord. Deze vragen hadden betrekking op strategische aspecten en op het begrip en de volledigheid van de ontwikkelingsplannen. De vragen hadden met name betrekking op:

- De schatting van de investeringsbehoeften;
- De snelheid waarmee 230V-aansluitingen worden omgezet naar 400V en LS-kasten en -dozen worden vervangen;
- Operationele risico's in verband met de veroudering van 2G/3G-technologie;
- Het gebruik van flexibiliteit als alternatief voor de investering in het net;

- Verzoeken om technische details over de ontwikkeling van het Smart Grid en slimme meters
- Verzoeken om technische details over de architectuur van de netten

Deze uitwisselingen leverden verduidelijkingen op over strategische kwesties, elementen van begrip en aanvullende informatie over technische kwesties en volledigheid. Ze maakten het ook mogelijk inconsistenties met betrekking tot de cijfers voor het programma voor de uitrol van slimme meters te corrigeren, zodat deze in het definitieve OP identiek zouden zijn aan de cijfers die in het dossier met de extra kosten voor het plan voor de uitrol van slimme meters werden vermeld.

Er werd bovendien een reeks aanvullende vragen gesteld om bepaalde informatie van het OP te verduidelijken.

4 Onderzoek van de geschiktheid van voorgestelde projecten

BRUGEL analyseert de overeenstemming van de informatie en de investeringen die de DNB voorlegt in het licht van het toepasselijke wettelijke kader, waaronder met name de elektriciteitsordonnantie en het technische reglement.

Bovendien analyseert BRUGEL het OP in het licht van 3 belangrijke assen:

- De bevoorradingscapaciteit van het distributienet ten aanzien van de vraag van de gebruikers van het net, de doelstellingen op het vlak van de energietransitie en de eisen van de markt;
- De evaluatie van de kwaliteit en de regelmaat van de bevoorrading van de netgebruikers;
- De budgettaire opvolging van en de coherentie met het tariefvoorstel.

De belangrijkste vaststellingen die voortvloeien uit de analyse van het OP 2025-2029 door BRUGEL worden in dit hoofdstuk uitgewerkt.

4.1 De huidige bevoorradingscapaciteit

BRUGEL evalueert de bevoorradingscapaciteit van de DNG onder meer op basis van het vermogen van het net om de geraamde belastingsschommelingen op korte en middellange termijn te kunnen opvangen.

Uit de analyse van de door SIBELGA uitgevoerde en in haar ontwikkelingsplan voorgestelde belastingmetingen blijkt op dit ogenblik dat:

- **Het LS-net** beschikt over een ruime capaciteitsreserve, waarbij de gemiddelde belastingen 33% bedragen voor de transformatoren en 20% voor de LS-kabels;
- **Het HS-net** is eveneens goed gedimensioneerd ten opzichte van zijn belasting. Tijdens de foto van 2023-2024 overschreed een enkele lus toch 90% van de maximale toelaatbare belasting in de situatie 'N-1'. Daarom is er een project gepland voor het verbeteren van de geldigheid op 'N-1' op dit deel van het net. Anderzijds overschreed geen enkele maas 75% van de toelaatbare waarde in de situatie 'N-1'.

Uit de door SIBELGA verstrekte gegevens blijkt dus dat het distributienet over het algemeen over een goede capaciteitsreserve beschikt. Het effect van de groei van de belasting op het net wordt besproken in punt 4.3.1.

4.2 De bevoorradingskwaliteit

Elk jaar moet SIBELGA aan BRUGEL een verslag overmaken waarin ze de kwaliteit van haar dienstverlening tijdens het voorgaande kalenderjaar beschrijft. Elk jaar voert BRUGEL een analyse uit van de kwaliteit van de bevoorrading in een advies over de verslagen over de kwaliteit van de dienstverlening van de elektriciteits- en de gasnetwerkbeheerder voor het vorige kalenderjaar. Dit advies wordt momenteel opgesteld.

4.3 Evolutie van het assetmanagementbeleid

4.3.1 'No regret'-aanpak voorgesteld door SIBELGA

Tussen 2025 en 2029 zal de behoefte om elektrische voertuigen op te laden de belangrijkste ontwikkeling in nieuwe toepassingen zijn. SIBELGA vermeldt echter dat de resultaten van de studie uitgevoerd door BARINGA (bijgevoegd bij het OP) over de ontwikkeling van elektrische mobiliteit niet rechtstreeks kunnen worden omgezet in behoeften voor de versterking van de netten.

Anderzijds concludeert de bredere analyse van de ontwikkeling in het gebruik, waarbij verschillende scenario's worden gecombineerd (zie punt 3.4.8 *Samenvatting van de evolutie van de toepassingen* in het deel *Vooruitzichten*), dat, rekening houdend met de structurele vermindering van de piekvraag en de volumes die de laatste jaren in Brussel zijn verdeeld, er vóór 2030 geen significante impact op de elektriciteitsvraag zou zijn waarmee rekening moet worden gehouden.

Ondanks deze trend kiest SIBELGA voor een voorzichtige en 'no regret'-aanpak door vanaf 2025 investeringen te plannen die gericht zijn op het versterken van de netten, om te anticiperen op eventuele toekomstige congestie die veroorzaakt zou kunnen worden door de massale en tijdsgeconcentreerde invoering van nieuwe gebruiken. De extra volumes die SIBELGA voorziet, omvatten het leggen van 50 km extra LS-kabels (wat overeenkomt met +12% van het net op gevoelige locaties), het leggen van 25 km extra HS-kabels, het aanleggen van 2.050 extra aansluitingen, 15 transformatoren en cabines enzovoort.

Als onderdeel van de invoering van het Smart Grid ontwikkelt SIBELGA momenteel een tool 'Digital Twin', met als doel de toestand van de netten te simuleren in verschillende scenario's voor de ontwikkeling van het verbruik. De resultaten van deze analyses zullen SIBELGA dan in staat stellen om nauwkeuriger de kritieke gebieden en activa of activa met risico op verzadiging te identificeren die versterking vereisen, en om de investeringsprojecten overeenkomstig aan te passen.

Zich bewust van de moeilijkheden die de distributienetbeheerder ondervindt om relevante historische gegevens te verschaffen en investeringsvooruitzichten voor te stellen volgens een categorisering die beantwoordt aan de onderzoeksvereisten van BRUGEL zoals uiteengezet in paragraaf 2. 2, stelt BRUGEL voor om een gefaseerde aanpak te volgen, om enerzijds te anticiperen op de massale komst van flexibele belastingen door anticiperende investeringen van het type 'no regret' en anderzijds de distributienetbeheerder meer tijd te geven om het nieuwe kader voor te bereiden dat het mogelijk maakt om toekomstige investeringen te motiveren in de zin van de eisen die worden becommentarieerd in paragraaf 2.2 van dit advies. Dit veroorzaakt:

- **In eerste instantie aanvaardt BRUGEL de 'no regret'-aanpak voor de periode 2025-2027, zodat de DNB bijkomende investeringen voor de versterking van de netten zal motiveren op basis van algemene overwegingen;**
- **In een tweede fase, wanneer de DNB een nieuw tariefvoorstel indient voor de periode 2028-2029, zullen de bijkomende investeringen dan gerechtvaardigd worden volgens een categorisering die toelaat om ze goed te onderzoeken, met als gevolg dat de in de ontwikkelingsplannen opgenomen investeringsprojecten volgens een passende categorisering moeten worden gepresenteerd.**

Rekening houdend met deze aanpak heeft SIBELGA tijdens de laatste besprekingen tussen BRUGEL en SIBELGA een voorstel geformuleerd voor de verdeling van de projecten die nog moet worden gespecificeerd en die in de komende weken zal worden onderzocht. BRUGEL zal bij zijn beslissing over het nieuwe kader rekening houden met de door SIBELGA voorgestelde elementen.

4.3.2 400V-beleid

In haar Ontwikkelingsplan 2025-2029 presenteert SIBELGA haar nieuwe beleid voor de omschakeling van het LS-net van 230V naar 400V. Dit beleid, dat in het verleden opportunistisch was bedoeld, zal worden aangepast volgens een standaard conversiebeleid, dat de voorkeur zal geven aan 400V voor zowel vernieuwings- als uitbreidingswerken op het net, met aanpassingen of overgangsmaatregelen voor specifieke gevallen waarin conversie niet direct mogelijk is.

BRUGEL neemt kennis van de gewijzigde aanpak van SIBELGA voor de uitrol van het 400V-net en eist een duidelijke voorstelling van dit beleid om de geschiktheid ervan te kunnen beoordelen in het kader van de uitrol van slimme meters en de komst van nieuwe toepassingen.

4.3.3 Gebruik van flexibiliteit

SIBELGA heeft nog geen beleid gedefinieerd voor het gebruik van technische flexibiliteit, maar overweegt verschillende oplossingen die vanaf 2025 zullen worden bestudeerd.

BRUGEL merkt op dat er nog veel moet gebeuren, of in ieder geval dat de mogelijkheden wel bestaan maar nog moeten worden geanalyseerd. In zijn laatste herziening van het technisch reglement heeft BRUGEL ook een afwijkingsregeling voorzien op basis van een door SIBELGA in te dienen dossier. BRUGEL is al enkele jaren geïnteresseerd in het onderwerp flexibiliteit en is van mening dat het gebruik van flexibiliteit als alternatief voor investeringen in de netten een belangrijk onderwerp is waarover BRUGEL verwachtingen heeft. BRUGEL zal de ontwikkelingen op dit gebied op de voet blijven volgen en vraagt SIBELGA om ervoor te zorgen dat de resultaten van de studies vanaf het volgende OP in de ontwikkelingsplannen worden opgenomen, met het oog op de vaststelling van een beleid inzake het gebruik van flexibiliteit binnen een redelijke termijn.

4.3.4 Slim net

De transformatie van netten in intelligente netten impliceert ontwikkelingen in zowel de interacties tussen de verschillende lagen waaruit het net is opgebouwd, als in de hulpmiddelen voor het beheer en de planning van investeringen, en is gericht op de ontwikkeling van de volgende vier minimumfunctionaliteiten: end-to-end-waarneembaarheid van het net, identificatie van toegangspunten in het net, de mogelijkheid om controle- en besturingsacties op afstand uit te voeren en de communicatie naar de markt van objectieve en betrouwbare informatie over de toestand van het net.

De door SIBELGA opgestelde Smart Grid-roadmap geeft een overzicht van alle projecten die betrokken zijn bij deze transformatie, met hun maturiteitsniveaus en een tijdschema. Deze roadmap wordt samengevat in het OP.

In de praktijk is de beschrijving van de financiële aspecten van deze projecten verdeeld tussen verschillende aanvragen voor extra kosten volgens de nieuwe tariefmethodologie en verantwoordingen van de informaticakosten. Een deel van de projecten voor 'signalering &

controle op afstand' die zijn opgenomen in het verzoek om extra netkosten zijn ook opgenomen in de OP-investeringen: ze zijn goed voor ongeveer 2 miljoen euro per jaar.

BRUGEL verwelkomt de integratie van de belangrijkste elementen van de Smart Grid-roadmap in het OP 2025-2029. Deze roadmap zal binnenkort het voorwerp uitmaken van een goedkeuringsbeslissing door BRUGEL en zal worden aangevuld met een incentivemechanisme zoals voorzien in de tariefmethodologie.

4.4 Onderzoek van de voorgestelde investeringsprojecten

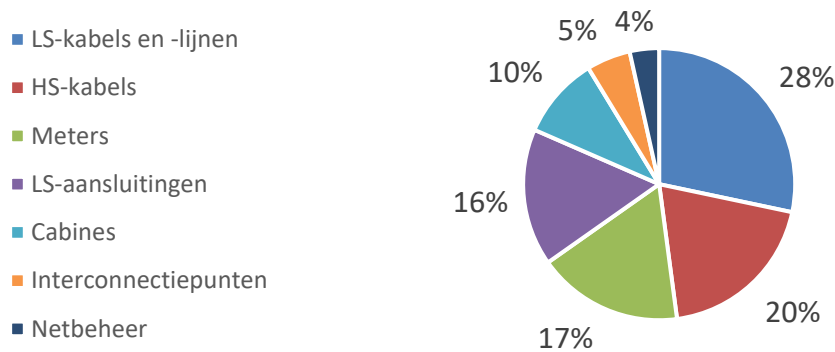
Dit punt geeft eerst een overzicht van de door de distributienetbeheerder geplande investeringen, gerangschikt naar kosten, om de belangrijkste punten te identificeren waaraan bijzondere aandacht moet worden besteed.

Vervolgens worden de geplande investeringsvolumes voor deze hoofdposten geanalyseerd door de geplande hoeveelheden te vergelijken met de historiek van de gedane investeringen: BRUGEL controleert in het bijzonder de rechtvaardiging van de verschillen tussen de laatste gedane investeringen voor het jaar 2023 en de projecties voor het jaar 2025, dat het vertrekpunt is voor de projecties. Tijdens het onderzoek controleert BRUGEL ook de coherentie tussen de geplande volumes over de periode van het OP en de hoeveelheden die in het tariefvoorstel worden voorgesteld.

Tot slot voert BRUGEL in het kader van het onderzoek van het tariefvoorstel 2025-2029 een financiële analyse uit van de bedragen die in het OP zijn opgenomen; de investeringsbedragen die in de ontwikkelingsplannen zijn opgenomen, worden dus louter ter informatie gegeven.

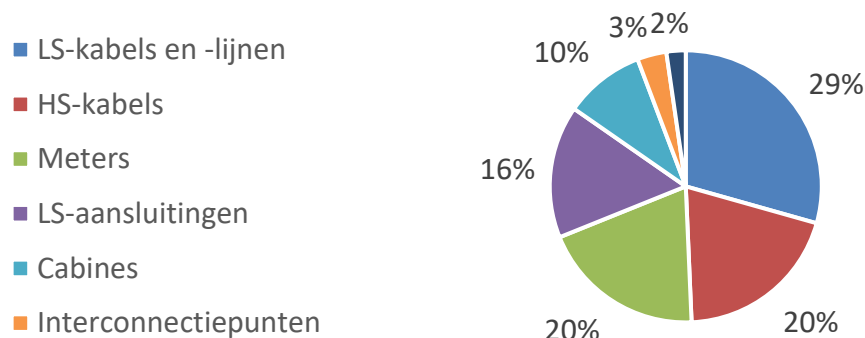
4.4.1 Identificatie van de hoofdposten

Uit onderzoek van de geraamde bedragen blijkt dat de hoofdposten laagspanningskabels en -lijnen zijn, gevolgd door hoogspanningskabels, meters en tot slot de LS-verbindingen. Deze vier posten omvatten 82 procent van de investeringen voor het jaar 2025, zoals voorgesteld in de volgende grafiek:

Figuur 1: Opsplitsing van het investeringsbedrag in het elektriciteitsnet per hoofdpост voor het jaar 2025

In de periode 2025-2029 zijn de vier grootste posten goed voor 85% van de totale investeringen in het elektriciteitsnet:

Figuur 2: Opsplitsing van het investeringsbedrag in het elektriciteitsnet per hoofdpост voor de periode 2025-2029

Er moet dus bijzondere aandacht worden besteed aan de specifieke monitoring van projecten voor de aanleg en vervanging van kabels en leidingen, en ook aan aansluitingsprojecten. De plaatsing van meters heeft bijna uitsluitend betrekking op het plan voor de uitrol van slimme meters, dat zijn eigen traject volgt dat wordt ingekaderd door de routekaart voor slimme meters en waarvoor de financiering van extra kosten specifiek wordt onderzocht. In het kader van de herziening van het model van de ontwikkelingsplannen en zoals eerder vermeld in dit advies, heeft BRUGEL aan SIBELGA gevraagd om in een bijlage bij de ontwikkelingsplannen te voorzien in de opvolging van de uitvoering van dit uitrolplan.

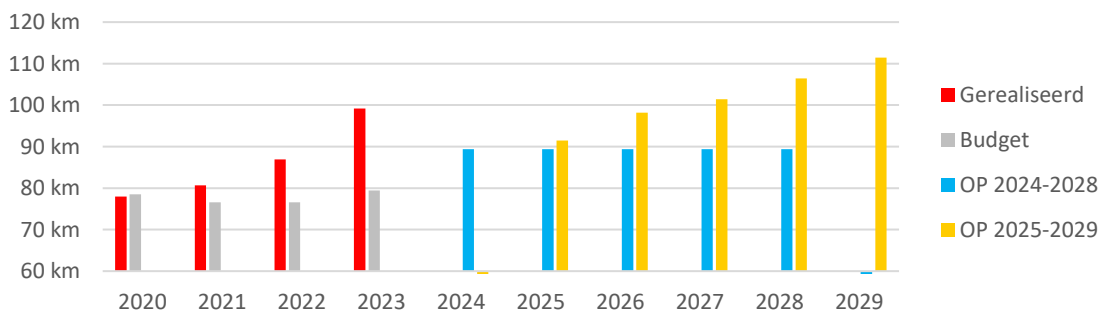
4.4.2 Onderzoek van de geplande hoeveelheden

De hoeveelheden voor de vier belangrijkste posten worden weergegeven in de figuren 3 tot en met 6 hieronder. Uit het onderzoek ervan blijkt dat:

- In 2023 is het overzicht van uitvoering (weergegeven door de rode balken 'Bereikt' aanzienlijk hoger dan de gebudgetteerde hoeveelheden voor hetzelfde jaar (grijze balken 'Begroting'): +25% voor LS-kabels en -lijnen, +14% voor HS-kabels, +25% voor meters, +23% voor LS-aansluitingen. SIBELGA rechtvaardigt deze verschillen voornamelijk door de coördinatiemogelijkheden tussen de bouwplaatsen, waardoor in 2023 een veel groter aantal werken werd uitgevoerd dan was voorzien toen deze investeringen in 2022 werden gepland;
- De geplande investeringen voor het jaar 2025 die zijn opgenomen in het OP 2025-2029 (eerste gele balk 'OP 2025-2029') zijn afgestemd op de volumes die waren gepland in het OP 2024-2028 (blauwe balken 'OP 2024-2028'). SIBELGA vermeldt dat de projecten in de begroting voor 2025 in overeenstemming zijn met het vorige OP. De rechtvaardiging voor het vorige punt verklaart ook de lagere investeringsvolumes in 2025 vergeleken met 2023, wat ook wijst op een zekere voorzichtigheid in de projectplanning.
- Geplande investeringen van 2026 tot 2029 (gele balken behalve de eerste) laten een groei zien, terwijl in het verleden geplande volumes constant bleven voor de toekomst (blauwe balken). Deze verhogingen vertegenwoordigen dus de bijkomende versterkingsinvesteringen waarnaar wordt verwezen in de derde paragraaf van punt 4.3.1. Ter herinnering, zoals uitgelegd in de conclusie van punt 4.3.1, betekent de door BRUGEL voorgestelde aanpak in twee fasen dat de voor de jaren 2028 en 2029 voorgestelde hoeveelheden onder voorbehoud worden genomen.

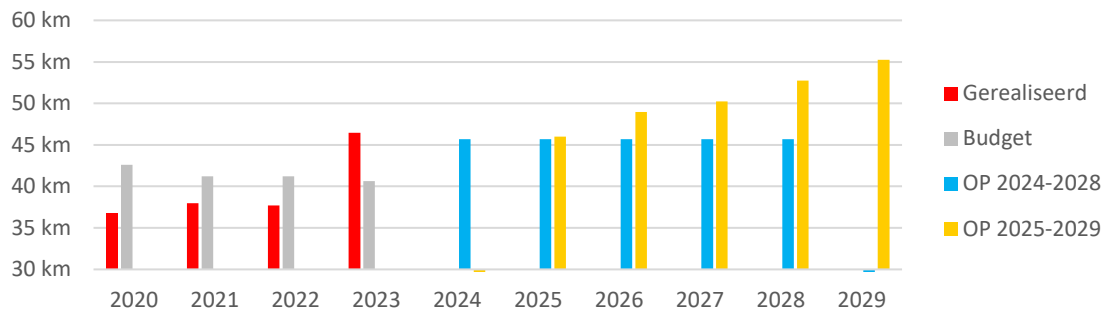
•

Voor de LS-kabels en -lijnen:

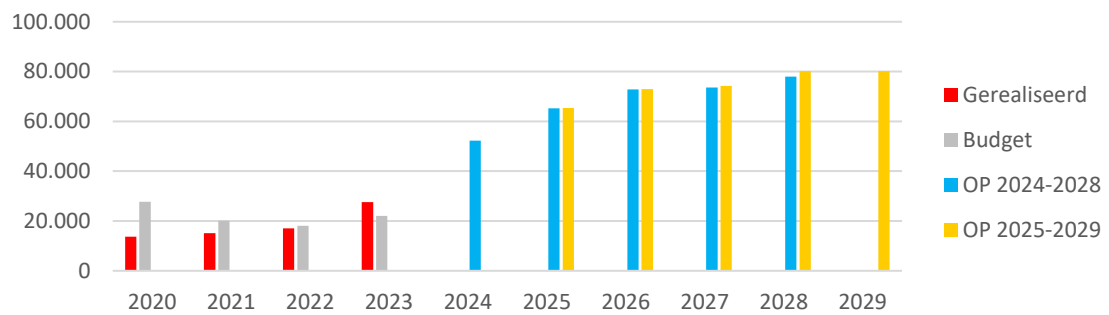
Figuur 3: plaatsing van LS-kabels en -lijnen (kilometers)

Voor de HS-kabels:

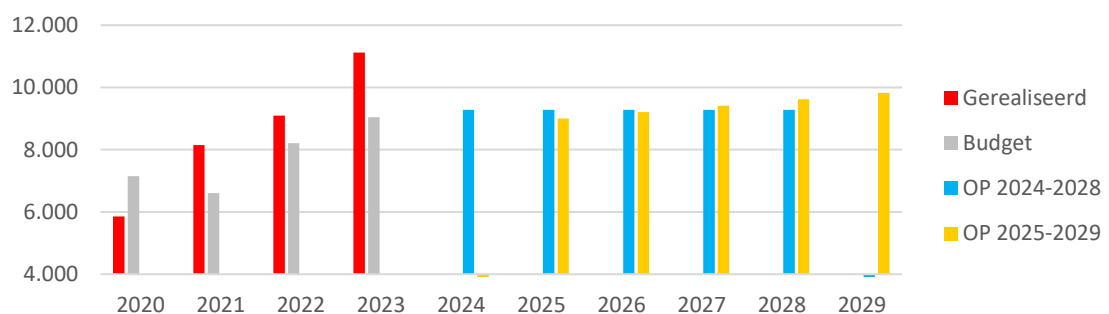
Figuur 4: plaatsing van HS-kabels en -lijnen (kilometers)

Voor de LS-meters:

Figuur 5: installatie van LS-meters

Voor de LS-aansluitingen:

Figuur 6: aantal LS-aansluitingen

4.4.3 Begrotingsanalyse

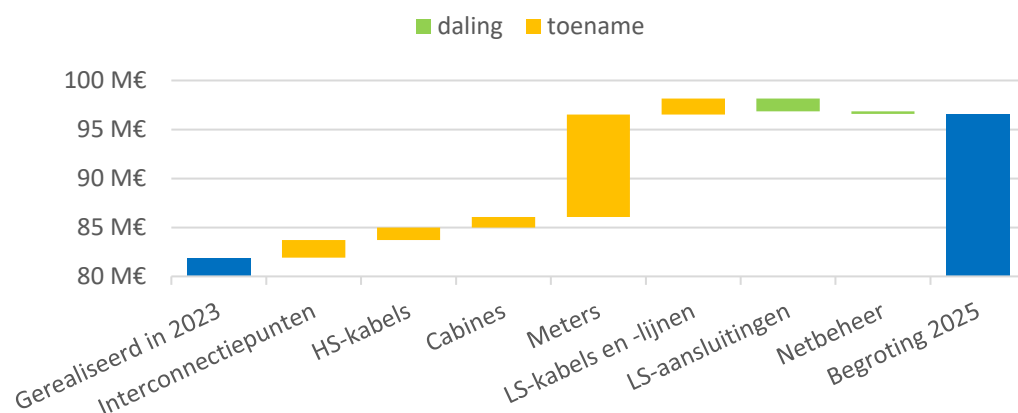
Ter informatie voert BRUGEL een eerste analyse uit van de budgetelementen die in de ontwikkelingsplannen zijn opgenomen, overeenkomstig de volledigheidseisen van artikel 12 van de elektriciteitsordonnantie.

4.4.3.1 Vergelijking van de prognose voor 2025 met wat gerealiseerd is in 2023

De analyse van de verschillen tussen de voorspelde investeringshoeveelheden en de daadwerkelijk gedane investeringen in 2023 (het meest recente jaar waarvoor informatie beschikbaar is) laat een aanzienlijke toename van het aantal meters zien. Dit aanzienlijke verschil wordt gerechtvaardigd door het in het OP gepresenteerde plan voor de uitrol van slimme meters, dat is afgestemd op het stappenplan voor slimme meters en het bijbehorende dossier van extra kosten, en dat voorziet in een toename van de investeringen in meters met meer dan 10 miljoen euro.

De stijging voor de andere posten is veel lager voor 2025, zoals SIBELGA rechtvaardigt op grond van de afstemming op de historische hoeveelheden.

Het totale geplande bedrag voor 2025 is 18% hoger dan in 2023. Deze stijging wordt voornamelijk gerechtvaardigd door het programma voor de installatie van slimme meters, dat de uitrol van slimme meters zal versnellen terwijl de netten worden voorbereid op de uitdagingen van de energietransitie.

Figuur 7: uitsplitsing van wijzigingen tussen wat gerealiseerd is in 2023 en de begroting van 2025 per hoofdpst

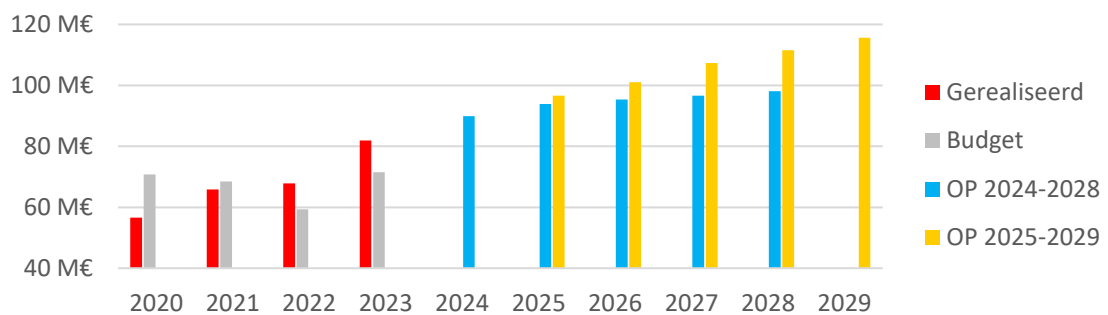
4.4.3.2 Analyse van de prognoses voor 2025-2029

Zoals uitgelegd in het vorige punt, vermeldt SIBELGA dat de investeringen die gepland zijn voor het jaar 2025 in de lijn liggen van de investeringen die gepland waren in het vorige OP. De verhoging van het voor het jaar 2025 geraamde bedrag tussen het OP 2024-2028 en het OP 2025-2029 is terug te voeren op een evolutie van de kosten van de aannemers en de eigen uurkosten van SIBELGA; bovendien rechtvaardigt SIBELGA in het kader van de controle achteraf op die manier de opwaartse wijziging van de kosten van de gedane investeringen.

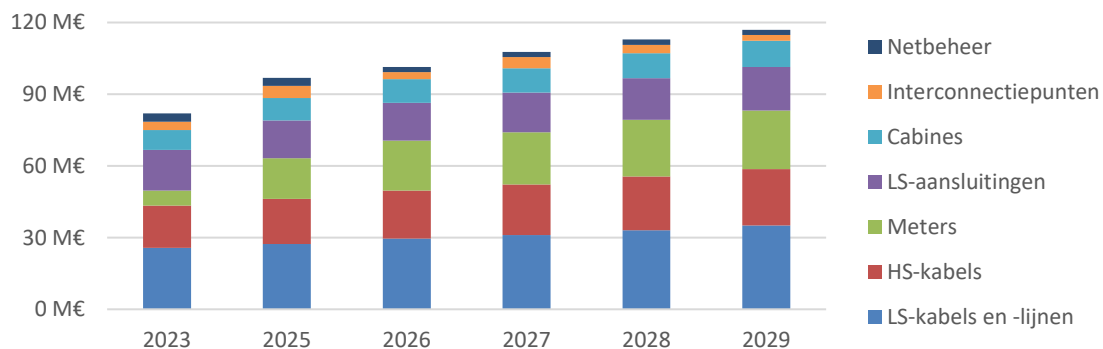
In de periode 2026-2029 is de stijging van de investeringskosten die wordt weergegeven door de gele balken in figuur 8 het gevolg van:

- Enerzijds het effect van de inflatie op de kosten (vergelijkbaar met de stijging van de bedragen van het OP voor 2024-2028, weergegeven in figuur 8 door de blauwe balken).
- Anderzijds het volume-effect van de extra hoeveelheden die gepland zijn voor de versterking van de netten, zoals hierboven uitgelegd.

Figuur 9 illustreert de evolutie van de investeringskosten over de periode 2025-2029 en vergelijkt ze met wat gerealiseerd is in 2023 door de samenstellende categorieën weer te geven. Hoewel de toename geleidelijk lijkt te verlopen in alle categorieën, is de versnelling in de invoering van slimme meters vooral zichtbaar tussen 2023 en 2025, zoals wordt geïllustreerd door de groene gedeelten tussen de eerste kolom voor 2023 en de tweede voor 2025.

Figuur 8: overzicht en prognoses van de investeringsbedragen

Figuur 9: schattingen van de kosten van investeringen per activacategorie voor 2025-2029 vergeleken met de kosten van investeringen in 2023.

5 Conclusies

De belangrijkste opmerkingen van BRUGEL over het definitieve OP zijn de volgende:

1. **Overeenstemming van de rapportering van projecten met het wettelijke kader:** de structuur van het OP is aanzienlijk gewijzigd als gevolg van het overleg tussen BRUGEL en SIBELGA, waardoor het dichterbij een regelgevend model komt en begrijpelijker wordt, zoals blijkt uit de feedback van de openbare raadpleging. Zoals uitgelegd in punt 2 van dit advies stelt BRUGEL wel vast dat de presentatie van investeringen in het huidige model niet beantwoordt aan de behoeften voor onderzoek. De presentatie van de investeringen moet inderdaad nog worden aangepast om rekening te houden met een categorisering van de investeringen die compatibel is met de ontwikkeling van de onderzoeksvereisten van de reguleringsautoriteiten, zoals uitgelegd in de inleiding van dit advies, zodat BRUGEL over indicatoren beschikt waarmee het (i) de impact van de transformatie van het net kan beoordelen, met name wat de optimalisering van de fysieke investeringen betreft, (ii) de vereisten voor de opvang van nieuwe gebruiken kan identificeren, rekening houdend met de mogelijkheid om een beroep te doen op alternatieven voor de versterking van het net, (iii) de capaciteit van de lokale netten om nieuwe gebruiken op te vangen kan identificeren. Zoals voorgesteld in punt 4.3.1 stelt BRUGEL een gefaseerde aanpak voor door de horizon 2025-2029 voorwaardelijk op te splitsen in twee periodes (2025-2027, vervolgens 2028-2029). Daartoe zetten de technische teams van BRUGEL en SIBELGA de besprekingen voort met het oog op een beslissing van BRUGEL over het nieuwe model, met name door het voorstel van SIBELGA te bestuderen, dat nog moet worden uitgewerkt zoals uitgelegd in de laatste paragraaf van punt 2.1.3 van dit advies. Het is de bedoeling dat SIBELGA de nieuwe rapporteringsvereisten kan opnemen in de voorlopige versie van de ontwikkelingsplannen 2026-2030 voor openbare raadpleging in mei 2025.

BRUGEL merkt ook op dat het OP niet beantwoordt aan de rapporteringsvereisten met betrekking tot de uitrol van slimme meters voorzien in artikel 12, §1, 8°, 13°, 14° van de ordonnantie, en vraagt SIBELGA om het opvolgingsplan bij het desbetreffende stappenplan te voegen.

2. **'No regret'-planningsaanpak van SIBELGA:** Met betrekking tot de omschakeling naar 400V, wijst BRUGEL op de aangekondigde beleidswijziging van SIBELGA, die voorziet in de standaardinstallatie van 400V bij de vervanging van bestaande installaties en uitbreidingsprojecten, en die de geleidelijke afschaffing van 230V mogelijk moet maken. BRUGEL vraagt SIBELGA om haar 400V-beleid te verduidelijken, zodat BRUGEL de relevantie en geschiktheid ervan kan beoordelen in het kader van de uitrol van slimme meters en de komst van nieuwe gebruiken (met name elektrische voertuigen).

Wat de planning van het net betreft, is BRUGEL voorstander van de voorzichtige aanpak van SIBELGA in een geest van 'no regret', want de komst van nieuwe gebruiken moet zonder verder uitstel worden voorbereid door investeringen in de versterking van het net vanaf vandaag. Het gebrek aan rechtvaardiging voor deze aanpak moet echter worden beperkt in de tijd, tot de periode 2025-2027, waarna investeringen moeten worden gerechtvaardigd in overeenstemming met het in de tariefmethodologie voorziene analyserooster. Deze overgangperiode moet SIBELGA ook in staat stellen om zijn modellen voor de voorspelling van de vraag te verfijnen en een aanvaardbaar niveau van maturiteit te bereiken in de ontwikkeling van zijn simulatietool 'Digital Twin', zodat de resultaten kunnen worden gebruikt om de versterkingen van de netten te plannen.

3. **Analyse van de investeringsprojecten:** Uit het onderzoek van BRUGEL van de in het OP voorgestelde projecten blijkt dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan de investeringen in LS-kabels, HS-lijnen, meters en LS-aansluitingen, aangezien deze 4 groepen

activa 85% uitmaken van het bedrag van de investeringen die gepland zijn voor de periode 2025-2029. Hoewel er in 2023 een groot aantal investeringen is gedaan in vergelijking met de voorziene volumes voor dat jaar (tot 25% meer voor LS-kabels), en deze gerechtvaardigd worden door mogelijkheden om werven te coördineren, zijn de geplande hoeveelheden voor 2025 voorzichtiger en in lijn met de voorspellingen in het vorige plan. BRUGEL merkt op dat de prognoses vanaf 2026 bijkomende volumes omvatten zoals gepland door SIBELGA in het kader van een anticiperende versterking van de netten en in overeenstemming zijn met de hoeveelheden vermeld in het verzoek om bijkomende netkosten. **Nochtans, in overeenstemming met de aanpak in twee stappen voorgesteld in paragraaf 4.3.1 van dit advies, is BRUGEL van mening dat de 'no regret'-aanpak van SIBELGA moet worden beperkt tot de periode 2025-2027, wat impliceert dat de voor de periode 2028-2029 voorgestelde projecten als indicatief moeten worden beschouwd en zullen worden onderzocht op basis van nieuwe indicatoren die BRUGEL zal integreren in het nieuwe OP-model.**

4. **Budgettaire analyse:** BRUGEL onderzoekt de financieringskosten van de investeringen vanaf 2025 volgens een proces dat is vastgelegd in de tariefmethodologie. De budgettaire analyse die in dit advies wordt uitgevoerd, is dus informatief in die zin dat ze geenszins mag vooruitlopen op het goedkeuringsproces van de financiering van projecten die onder de exclusieve bevoegdheid van BRUGEL vallen.

BRUGEL merkt ook op dat de door SIBELGA geraamde indicatieve bedragen voor het jaar 2025 18% hoger liggen dan de bedragen voor de investeringen in 2023, waarbij deze verhoging voornamelijk gerechtvaardigd wordt door de versnelling van de uitrol van de slimme meters waarin het OP voorziet, en in overeenstemming met de volumes in het specifieke stappenplan.

Uit de analyse van de geraamde indicatieve bedragen door BRUGEL blijkt dat, terwijl de geraamde volumes voor het jaar 2025 in lijn zijn met de hoeveelheden die in het vorige OP 2024-2028 werden geraamd, de prognoses voor de periode 2026-2029 een stijging vertonen als gevolg van het gecombineerde effect van twee factoren: enerzijds het effect van de inflatie op de kosten, dat al zichtbaar was in het vorige OP, en anderzijds het effect van de extra volumes die vanaf 2026 worden voorzien voor de versterking van de netten.

Rekening houdend met het bovenstaande stelt BRUGEL de Regering voor om het OP niet goed te keuren:

- BRUGEL vraagt SIBELGA om de aanpak in twee fasen aan te nemen die de horizon van het planhorizon opsplijt: (1) de periode 2025-2027 waarvoor de 'no regret'-aanpak voor het bepalen van de investeringshoeveelheden relevant wordt geacht en (2) de periode 2028-2029 waarvoor de volumes als indicatief moeten worden beschouwd zodat ze kunnen worden onderzocht met het oog op de goedkeuring in het OP 2028-2032 nadat SIBELGA een nieuw tariefvoorstel heeft ingediend dat is aangepast voor deze periode;
- BRUGEL vraagt aan SIBELGA om bij het OP de opvolging van de uitrol van de slimme meters te voegen, met inbegrip van de financiële aspecten van dit plan en de gerelateerde informaticaontwikkelingen;
- BRUGEL vraagt aan SIBELGA om de indicatoren voor te bereiden die nodig zijn voor het onderzoek van de voor investeringen voorgestelde hoeveelheden, om te beantwoorden aan de veranderende behoeften voor het onderzoek van de ontwikkelingsplannen zoals uitgelegd in § 2.2 van dit advies.